

DE REIZIGER ZIT MIDDEN in een bos, hij kijkt naar een niet al te groot huis tegenover hem. Hij was hier ooit eerder, met een paar vrienden. En het enige wat hem toentertijd opviel was dat de bouwstijl overeenkomt met die van een Catalaanse architect die al vele jaren dood is en nooit een voet op deze plek heeft gezet.

Het huis ligt vlak bij Cabo Frio, in Rio de Janeiro, en is helemaal opgetrokken uit scherven. Gabriel, de eigenaar, droomde in 1899 over een engel die tegen hem zei: 'Bouw een huis van scherven.' Gabriel begon gebroken tegels, kapotte borden, porseleinen beeldjes en vazen te verzamelen. 'Ieder scherfje is veranderd in schoonheid,' zei Gabriel over zijn werk. De eerste veertig jaar beweerden zijn buurtgenoten dat hij gek was. Toen enkele toeristen het huis ontdekt hadden en begonnen waren hun vrienden ernaartoe te slepen, werd Gabriel plots een genie. Maar toen het nieuwtje ervanaf was, werd Gabriel weer een anonieme man. Desalniettemin bouwde hij door. Op zijn drieënnegentigste bracht hij de laatste scherf aan, en stierf.

De reiziger steekt een sigaret op, en rookt zwijgend. De overeenkomst tussen het huis van Gabriel en de architectuur van Antoni Gaudí is vandaag niet het-

geen waarover hij nadenkt. Hij ziet de scherven en denkt na over zijn eigen leven. Ook dat is – zoals bij iedereen – gemaakt van stukjes van alles wat voorbij is. Maar op een bepaald ogenblik beginnen die fragmenten vorm aan te nemen.

De reiziger verwijlt even bij zijn verleden, kijkend naar de stukken tekst op zijn schoot. Wat daar ligt zijn scherven uit zijn leven; situaties die hij heeft meegemaakt, zinnen die hij zich herinnert uit boeken, dingen die zijn meester hem leerde, verhalen van vrienden, fabels die hem ooit verteld werden. Wat daar ligt zijn bespiegelingen over de tijd waarin hij leeft en over de dromen van de generatie waartoe hij behoort.

Zoals de man die over een engel droomde en het huis bouwde dat hij nu voor zich ziet, zo probeert hij deze stukken tekst te ordenen – om te begrijpen hoe hijzelf spiritueel opgebouwd is. Hij herinnert zich dat hij als klein kind een boek van Malba Tahan las dat de titel *Maktub!* droeg, en hij denkt: zou ik hetzelfde moeten doen?

DE MEESTER ZEGT: ‘Als we het gevoel hebben dat het tijd wordt voor verandering, starten we – onwillekeurig – de film die ons onze eerdere nederlagen laat zien. Het is duidelijk dat met het verstrijken der jaren onze lijst problematische momenten langer wordt. Maar tegelijkertijd reikt de opgedane ervaring ons instrumenten aan om nieuwe nederlagen te boven te komen en een weg te vinden die ons de mogelijkheid geeft door te gaan. De film van de opgedane levenservaring zullen we eveneens in onze mentale videorecorder moeten stoppen. Als we alleen de tape met onze nederlagen bekijken, zal dat ons verlammen. Als we alleen de tape van onze levenservaring bekijken, zullen we onszelf zien als wijzer dan we in werkelijkheid zijn.

We hebben beide films nodig.’

STEL JE EEN RUPS voor. Een groot gedeelte van zijn leven brengt hij door op de grond, turend naar vogels en verongelijkt over zijn lot en gestalte. Ik ben het verachtelijkste van alle schepselen, denkt hij; ik ben lelijk, afstotelijk zelfs, veroordeeld tot gekruip over de aarde.

Op een dag vraagt de Natuur hem echter om een cocon te maken. De rups schrikt – een cocon heeft hij nog nooit gemaakt. Hij denkt dat het zijn graftombe is en bereidt zich voor op een naderende dood. Verontwaardigd over het leven dat hij voorheen leidde, doet hij nogmaals zijn beklag bij God. ‘Ben ik er eindelijk aan gewend, ontnemt U me het weinige wat ik heb.’

Wanhopig sluit hij zich op in zijn cocon en wacht zijn einde af.

Een paar dagen later stelt hij vast dat hij veranderd is in een prachtige vlinder. Hij kan langs de hemel vliegen en hij merkt dat mensen hem bewonderen. Hij verbaast zich over de zin van het leven en over wat God met alles voorheeft.

EEN VREEMDELING KWAM bij abt Pastor van het klooster van Scetis.

‘Ik wil mijn leven beteren,’ zei hij, ‘maar kan het niet laten aan zondige zaken te denken.’

De abt zag dat het buiten waaide en verzocht de vreemdeling het volgende: ‘Het is hier binnen erg warm. Zou u buiten een beetje wind kunnen halen om er hier de kamer mee koeler maken?’

‘Nee, dat gaat niet,’ zei de vreemdeling.

‘Nooit meer denken aan dingen die God kunnen krenken gaat ook niet,’ antwoordde de abt, ‘maar als u nee weet te zeggen tegen zulke bekoringen, zullen ze u geen enkel kwaad berokkenen.’

DE MEESTER ZEGT: ‘Als er een beslissing genomen moet worden, kun je dat het best meteen doen en de gevolgen ervan dragen. Welke dat zijn kun je niet op voorhand weten. De kunst van het waarzeggen is ontstaan om mensen van advies te dienen, niet om de toekomst te voorspellen. Waarzeggers zijn uitstekende adviseurs en bijzonder slechte profeten.

Het gebed dat Jezus ons leerde, luidt: “Uw wil geschiede.” Als Zijn wil ons voor een probleem stelt, heeft Hij ook in een oplossing voorzien.

Als de kunst van het waarzeggen ons een blik op de toekomst zou bieden, dan zouden alle waarzeggers rijk, getrouwd en gelukkig zijn.’

EEN LEERLING STAPTE naar zijn meester en zei: 'Jarenlang heb ik verlichting gezocht, ik voel dat ik er bijna ben. Graag zou ik weten welke mijn volgende stap zou moeten zijn.'

'En waar leef je van?' wilde de meester weten.

'Ik heb nog niet geleerd voor mezelf te zorgen; mijn vader en moeder helpen me. Maar dat is allemaal niet belangrijk.'

'Je volgende stap is dertig tellen in de zon kijken,' zei de meester. De leerling deed zoals hem gezegd was.

Toen hij klaar was, vroeg zijn meester hem om de omgeving te beschrijven.

'Die kan ik niet zien, het felle licht van de zon heeft mijn ogen verblind,' was het antwoord van de leerling.

'Iemand die slechts het licht zoekt en zijn verantwoordelijkheden afschuift op een ander, zal geen verlichting vinden. Iemand die zijn ogen voortdurend gericht houdt op de zon, wordt blind,' was het commentaar van de meester.

EEN MAN LIEP door een vallei in de Pyreneeën toen hij een oude herder tegenkwam. Hij deelde zijn eten met hem en ze hadden een lang gesprek over het leven.

De man zei dat hij, als hij in God geloofde, ook zou moeten geloven dat hij niet vrij was; God zou immers al zijn stappen sturen.

Toen nam de herder hem mee naar een kloof waar je van elk geluid een glasheldere echo kon horen.

‘De rotswanden hier zijn het leven en het lot is de roep van iedere persoon,’ zei de herder. ‘Al wat we doen wordt naar Gods hart gebracht en wordt ons in dezelfde vorm teruggegeven. God handelt gewoonlijk als de echo van onze daden.’

MAKTUB WIL ZEGGEN ‘het staat geschreven’. De Arabieren vinden ‘het staat geschreven’ niet de beste vertaling, want alles mag dan wel geschreven staan, God is barmhartig – en dat Hij pen en inkt heeft gepakt was alleen maar om ons te helpen.

De reiziger is in New York. Hij wordt te laat wakker om zijn afspraak te kunnen halen en als hij buiten komt, blijkt zijn auto te zijn weggesleept door de politie. Hij komt te laat, de lunch duurt onnodig lang, hij denkt aan de bekeuring, die een fortuin zal gaan kosten. Ineens herinnert hij zich het dollarbiljet dat hij de vorige dag heeft gevonden. Zijn gedachten slaan op hol en hij vermoedt een verband tussen dat bankbiljet van één dollar en wat er vanochtend gebeurd is. Wie weet heb ik dat biljet gepakt voordat degene voor wie het bedoeld was het vinden kon? Wie weet heb ik het opgeraapt van het pad van iemand die het nodig had? Wie weet heb ik ingegrepen in wat geschreven staat?

Hij moet zich van dat dollarbiljet ontdoen, en net op dat ogenblik ziet hij een bedelaar op de grond zitten. Gauw geeft hij hem het biljet.

‘Een ogenblikje,’ zegt de bedelaar, ‘ik ben een dichter en ik zou je willen bedanken met een gedicht.’

‘Doe het kortste dat je hebt, want ik heb haast,’
antwoordt de reiziger.

‘Wie doorgaat met leven,’ zegt de bedelaar, ‘is
nog niet waar hij hoort te wezen.’

DE LEERLING ZEI tegen zijn meester: 'Ik breng de laatste tijd mijn dag grotendeels door met dingen te denken die ik niet zou moeten denken, dingen te wensen die ik niet zou moeten wensen, plannen te maken die ik niet zou moeten maken.'

De meester nodigde de leerling uit voor een wandeling in het bos dicht bij zijn huis. In het bos wees hij een plant aan en hij vroeg de leerling wat het was.

'Wolfskers,' zei de leerling. 'Door van de bladeren te eten kun je doodgaan.'

'Door er gewoon naar te kijken niet,' zei de meester. 'Op dezelfde manier kunnen negatieve verlangens geen kwaad, zolang je er maar niet aan toegeeft.'